

§ 430

Kaupunkiympäristölautakunnan talousarvioehdotus vuodeksi 2025 ja taloussuunnitelmaehdotus vuosiksi 2025-2027

HEL 2024-003561 T 02 02 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi kaupunkiympäristön toimialan talousarvioehdotuksen vuodeksi 2025 sekä taloussuunnitelmaehdotuksen vuosiksi 2025-2027.

Lautakunta katsoi, että talousarvion jatkovalmistelussa tulee huolehtia siitä, että HSL:n kuntaosuus on riittävä ja vastaa sitä, mitä kaupunginhallitus on lausunnossaan HSL:n taloudesta ja toiminnasta todennut.

Lautakunta totesi, että lautakunta, kaupunginhallitus ja valtuusto ovat toistuvasti linjanneet talviylläpidon tärkeydestä niin esteettömyyden, kasvavan ikääntyneen väestön oikeuksien kuin kävelyn ja pyöräilyn edistämisen näkökulmasta. Linjauksia on tehty muun muassa esteettömyyslinjausten, kävelyn edistämisen, pyöräilyn edistämisen ja liikuttamisen edistämisen ohjelmien kohdalla. Kun talviolosuhteet kävelyille ja pyöräilylle halutaan pitää laadukkaana, tarvitaan tähän ylläpidon rahoitukselle tasokorotus, 8 miljoonan euron lisärahoitus. Lisämäärärahoitukset koostuvat useista eri lähteistä, lumen mereen kaadon kieltämisestä aina lämpötilojen vaihtelun luomaan uuteen vaativuuteen. Lautakunta katsoi, että yllä mainittu summa olisi perusteltua lisätä lopulliseen budjettiin sopivassa vaiheessa budjettiprosessia.

Lautakunta halusi varmistaa maankäytön suunnittelun laadukkaan, monipuolisen ja ripeän valmistelun ja esitti harkittavaksi lisärahoitusta kaupunkirakenteen menokohtaan.

Lautakunta esitti, että sitoviin tavoitteisiin energiatehokkuuteen lisätään soveltuva ja tarkoituksenmukainen mittari sitä työtä varten, jolla kaupunki edistää yksityisen rakennuskannan muuttumista energiatehokkaammaksi ja vähäpäästöisemmäksi.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat talous- ja suunnittelupäällikkö Maria Silanpää, yksikön päällikkö Piia Backström ja johtava asiantuntija Ilppo Soininvaara. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus 1:

Anni Sinnemäki: Lisätään päätösehdotukseen: "Lautakunta toteaa, että

lautakunta, kaupunginhallitus ja valtuusto ovat toistuvasti linjanneet talviylläpidon tärkeydestä niin esteettömyyden, kasvavan ikääntyneen väestön oikeuksien kuin kävelyn ja pyöräilyn edistämisen näkökulmasta. Linjauksia on tehty muun muassa esteettömyyslinjausten, kävelyn edistämisen, pyöräilyn edistämisen ja liikkumisen edistämisen ohjelmien kohdalla. Kun talviolosuhteet kävelylle ja pyöräilylle halutaan pitää laadukkaana, tarvitaan tähän ylläpidon rahoitukselle tasokorotus, 8 miljoonan euron lisärahoitus. Lisämäärärahatarpeet koostuvat useista eri lähteistä, lumen mereen kaadon kieltämisestä aina lämpötilojen vaihtelun luomaan uuteen vaativuuteen. Lautakunta katsoo, että yllä mainittu summa olisi perusteltua lisätä lopulliseen budjettiin sopivassa vaiheessa budjettiprosessia."

"Lautakunta haluaa varmistaa maankäytön suunnittelun laadukkaana, monipuolisen ja ripeän valmistelun ja esittää harkittavaksi lisärahoitusta kaupunkirakenteen menokohtaan."

"Lautakunta esittää, että sitoviin tavoitteisiin energiatehokkuuteen lisätään soveltuva ja tarkoituksenmukainen mittari sitä työtä varten, jolla kaupunki edistää yksityisen rakennuskannan muuttumista energiatehokkaammaksi ja vähäpäästöisemmäksi."

Kannattaja: Mia Haglund

Vastaehdotus 2:

Anni Sinnemäki: "Lisätään päätösehdotukseen: Lautakunta katsoo, että talousarvion jatkovalmistelussa tulee huolehtia siitä, että HSL:n kuntasuus on riittävä ja vastaa sitä, mitä kaupunginhallitus on lausunnoissaan HSL:n taloudesta ja toiminnasta todennut."

Kannattaja: Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen 2 mukaan muutetun ehdotuksen.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Anni Sinnemäen vastaehdotuksen 1 mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 3

Otto Meri, Mika Raatikainen, Risto Rautava

Ei-äännet: 10

Silja Borgarsdottir Sandelin, Mia Haglund, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Sami Kuusela, Tuomas Nevanlinna, Jenni Pajunen, Amanda Pasanen, Katri Penttinen, Anni Sinnemäki

10.09.2024

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehtoutuksen 1 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 10–3.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Maria Sillanpää, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 09 310 36211
maria.sillanpaa(a)hel.fi
Piia Backström, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 32098
piia.backstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioehdotus (Perusteluteksti) 2025_KYMP
- 2 Käyttötaloustaulukot_2025-2027_KYMP_päivitetty_02092024
- 3 Palvelukustannukset ja suoritteet talousarviokohdittain 2025_KYMP_päivitetty
- 4 Tietokoneohjelmistojen hankinta 2025–2034_KYMP
- 5 Yleisten alueiden ja tonttien rakentamiskelpoiseksi saattamisen rakentamisohjelma 2025–2027_KYMP
- 6 Hankeohjelma rakennukset 2025-2034_KYMP
- 7 Vuokra- ja osakehanke-ehdotukset vuosille 2025–2034_KYMP
- 8 Yleisten alueiden ja tonttien rakentamiskelpoiseksi saattamisen investiohjelma 2025–2034_KYMP
- 9 Irtaimen omaisuuden perushankinnat 2025-2034_KYMP
- 10 Yhteenvetotaulukko investoinnit_KYMP
- 11 Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oyn suunnitteilla olevat investoinnit 2025–2034 sekä arvio palvelukorvauksen kehityksestä 2025–2034_KYMP_2.9.2024
- 12 Sitovat tavoitteet 2025_dokumentointikuvaukset_KYMP
- 13 Henkilöstötoimikunnan lausunto TAE2025_KYMP_allekirjoitettu ei nettiin
- 14 Henkilöstötoimikunnan lausunto TAE2025_KYMP_ilman allekirjoituksia
- 15 Jalankulku- ja pyörävyölyien talvikunnossapito_lisäselvitys päivitetty_KYMP

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi kaupunkiympäristön toimialan talousarvioehdotuksen vuodeksi 2025 sekä taloussuunnitelmaehdotuksen vuosiksi 2025-2027.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristön toimialan talousarvioehdotus vuodeksi 2025 ja taloussuunnitelmaehdotus vuosiksi 2025-2027 on laadittu kaupunginhallituksen 10.6.2024, § 365, hyväksymän "Vuoden 2025 talousarvioehdo-

tuksen raami sekä talousarvio- ja talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2025-2027 laatimisohteet" mukaisesti.

Talousarvioehdotuksen raami 2025 ja laatimisohteet perustuvat:

- Yleiseen talouskehitykseen, verorahoituksen näkymiin sekä TE-muutoksen huomioimiseen kaupungin valtionosuusrahoituksessa 2025.
- Kaupunkistrategian käyttötalouden vastuuperiaatteeseen sekä kokonaisinvestointien mitoittamisen tavoitteisiin (alijäämärajoite).

Käyttötalous

Kaupunkiympäristön toimialan käyttötalous sisältää talousarviokohdat:

1. Kaupunkirakenne ja toimialan yhteiset palvelut (aiemmin Kaupunkirakenne ja hallinto), TA-kohta 3 10 01 (brutto)
2. Tilat ja rakennuttaminen, TA-kohta 3 10 02 (netto)
3. Asuntotuotanto, TA-kohta 3 10 03 (netto)
4. HSL- ja HSY-kuntayhtymän maksusuodet, TA-kohta 3 10 04 (brutto)
5. Tuki Liikenneliikelaitokselle, TA-kohta 3 10 06 (brutto)
6. Infrakorvaus HSL:ltä ja maksu Kaupunkiliikenne Oy:lle, TA-kohta 3 10 07 (netto)
7. Palvelut ja luvat, TA-kohta 3 10 08 (netto)
8. Yleisten alueiden kunnossapito, TA-kohta 3 10 09 (brutto)

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovana eränä on:

- brutto-talousarviokohdissa toimintamenot
- netto-talousarviokohdissa toimintakate

Strategiaperiaatteen mahdollistama vastuuperiaatteen mukainen menokasvu kaupunkitasoiset veloitteet huomioiden on 3,1 %, henkilöstömenojen kasvuprosentti on kuntien ansiotasoindeksin mukaan 3,6 %. Henkilöstömenojen vastuuperiaatetta suurempi kasvu aiheuttaa haasteita toimialan toimintamenojen liikkumavaraan.

Esitys kaupunkiympäristön toimialan vuoden 2025 talousarvioksi ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelmaksi on liitteenä 1.

3 10 01 Kaupunkirakenne ja toimialan yhteiset palvelut

Talousarviokohdan 3 10 01 toimintamenojen määrä ovat valtuustoon nähden sitova. Talousarvioehdotuksen mukaan käyttötalouden tulot (toimintatuotot ja valmistus omaan käyttöön) ovat 425,0 miljoonaa eu-

roa (TA 2024 noin 447,1 miljoonaa euroa) ja toimintamenot 83,5 miljoonaa euroa (TA 2024 noin 74,4 miljoonaa euroa). Menot nousevat noin 9,1 miljoonaa euroa (12,3 %), Vastuuperiaatteen päälle on investoinneista siirretty käyttötalouteen 7,2 miljoonaa euroa kirjaustapojen täsmentämisestä johtuen. Talousarvioehdotus on vastuuperiaatteen mukainen.

Talousarviokohdan käyttötalous on esitetty liitteessä 2.

3 10 02 Tilat ja rakennuttaminen

Talousarvion mukainen sitova toimintakate on 282,5 miljoonaa euroa, kasvua noin 17,1 miljoonaa euroa (6,4 %) verrattuna vuoden 2024 talousarvioon.

Talousarvioehdotuksessa tuloja (toimintatuotot ja valmistus omaan käyttöön) arvioidaan toteutuvan 666,0 miljoonaa euroa ja toimintamenoarvio on noin 383,5 miljoonaa euroa.

Toimintakatteeseen vaikuttaa keskeisesti kaupungin investointien kirjaustapojen muutokset. Rakennuttamisen tulouttamisen käytäntöjen täsmentämisellä tulee olemaan vaikutuksia tuottoihin. Väestönsuojien siirtyminen Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalta Tilat-palveluun kasvattaa vuokratuottoja 25,0 miljoonalla eurolla.

Toimialalla jatketaan tarpeettomista tiloista luopumista.

Talousarviokohdan käyttötalous on esitetty liitteessä 2.

3 10 03 Asuntotuotanto

Talousarvion mukainen sitova toimintakate on -10,6 miljoonaa euroa, muutos noin -2,7 miljoonaa euroa (34,1 %) verrattuna vuoden 2024 talousarvioon.

Asuntomarkkinoiden ja asuntojen myynnin hidastuminen, korkeahko korkotaso ja rakennuttamispalkkioiden väheneminen hankemäärien pienenemisen vuoksi vaikuttavat merkittävästi toimintakatteen laskuun. Etenkin välimuodon hankkeiden tilanteen epäselvyys vaikeuttaa hankkeiden liikkeelle saamista, Helsinki lopettaa Hitas-tuotannon ja hallitus on päättänyt uusien asumisoikeuskohteiden korkotukilainoituksen lopettamisesta. Vuonna 2025 ei näillä näkymin aloiteta uusien Hitas-asuntojen rakentamista. Korvaavan välimuodon, vuokralla omaksi -mallin, pilotointi käynnistetään, kun yhtiö on perustettu ja pilotille sopiva tontti valittu.

Merkittävä muutos on myös Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARAn lakkauttaminen ja toimintojen siirtäminen ympäristöministeriön

yhteyteen vuonna 2025. Valtion tukemien asuntojen rakentamisen on ilmoitettu jatkuvan, mutta muutostilanne todennäköisesti aiheuttaa viivästyksiä hankkeiden rahoituspäätöksiin liittyen.

Erityisasumisen hankkeissa, etenkin uusissa seniorikeskushankkeissa, investointiavustuksen lakkaaminen aiheuttaa merkittäviä haasteita hankkeiden käynnistymiselle. Vuodelle 2025 on kohdennettu valtakunnallisesti ainoastaan 15,0 miljoonaa euroa pitkäaikaisasunnottomien ja vammaisten asumiseen. Kiristynyt rahoitustilanne tulee edellyttämään seniorikeskusten toteutusmallin tavoitteiden uudelleen arviointia hankkeiden taloudellisuuden varmistamiseksi ja käytön aikaisten kustannusten hallitsemiseksi.

Talousarviokohdan käyttötalous on esitetty liitteessä 2.

3 10 04, 3 10 06 ja 3 10 07 talousarviokohdat

Talousarviokohdat 3 10 04 HSL- ja HSY-kuntayhtymien maksuosuudet, 3 0 06 Tuki Liikenneliikelaitokselle ja 3 10 07 Infrakorvaus HSL:ltä ja maksu Kaupunkiliikenne Oy:lle on esitetty liitteissä 1, 2.

Kaupunkiliikenne Oy:n investoinnit vuosille 2025-2034 on esitetty liitteessä 11.

3 10 08 Palvelut ja luvat

Talousarvion mukainen sitova toimintakate on 36,2 miljoonaa euroa, kasvua noin 1,7 miljoonaa euroa (4,9 %) verrattuna vuoden 2024 talousarvioon.

Rakentamisen suhdanteen epävarmuus ja uusi 1.1.2025 voimaan astuva rakentamislaki vaikuttavat toimintaan. Rakennuslupakäytäntöjä yksinkertaistetaan ja nopeutetaan, samalla rakentamisen laatuvaatimuksia kiristetään. Rakennusvalvonnan rooli rakennushankkeiden valvonnassa tulee kasvamaan. Tietomallipohjaiseen viranomaistoimintaan valmistaudutaan. Lisäksi erityisasumisen subventiomallin purkaminen vaikuttanee asumisen palveluiden talouteen. Myös kohtuuhintaisen asumisen mahdollisuuksien väheneminen muun muassa asumistuen leikkausten ja ARA-asuntojen asukasvalintamuutosten muodossa haastaa toimintaa.

Talousarviokohdan käyttötalous on esitetty liitteessä 2.

3 10 09 Yleisten alueiden kunnossapito

Talousarviokohdan toimintamenojen määrä ovat valtuustoon nähden sitova. Talousarvioehdotuksen mukaan käyttötalouden tulot (toimintatuotot ja valmistus omaan käyttöön) ovat 12,9 miljoonaa euroa (TA

2024 noin 10,4 miljoonaa euroa) ja toimintamenot 116,9 miljoonaa euroa (TA 2024 noin 102,4 miljoonaa euroa). Menot nousevat noin 14,5 miljoonaa euroa (14,2 %), Vastuuperiaatteen ulkopuolella on investoinneista on siirretty käyttötalouteen 11,3 miljoonaa euroa kirjaustapojen täsmentämisestä johtuen. Muutoin talousarvioehdotus on vastuuperiaatteen mukainen.

Kiinteistön omistajien vastuulla olevien kunnossapitotehtävien laskutusperustetta tarkennetaan aiheuttamisperiaatteen mukaiseksi. Syksyllä 2024 käynnistyy kaksi kilpailutettua urakkaa ja samalla kilpailutettuna hankitun kunnossapidon määrä laajenee. Vaikutukset näkyvät pääosin vuonna 2025.

Lumen merikaadon lopettaminen vaatii kunnossapidolta uusia toimintatapoja, lumenhallinnan kehittämistä ja uusia lumen vastaanottoaikoja. Lumenvastaanoton kehittämiseen on kohdennettu investointirahaa suunnitellusti.

Kaupungin kasvu, merivastaanoton rajoitukset, tiukentuvat ympäristövaatimukset, Green Deal -sopimus sekä kiristyvät lupakäytännöt ovat muuttaneet yleisten alueiden kunnossapidon toimintaympäristöä. Samaa aikaan kuntalaiset odottavat kaupungilta yhä korkealaatuisempaa kunnossapitoa. Nämä yhdessä aiheuttavat kustannusten nousupainetta kunnossapidolle. Kaupungin kasvu ja tiivistyminen laajentavat ja monimutkaistavat kunnossapidettäviä alueita lisäten kunnossapidon kustannuksia. Nykyisellä budjetilla vaaditun laatutason ylläpitäminen on haastavaa, eikä esimerkiksi älyroskishankintaa pystytä edistämään tai uusia penkkejä voida asentaa. Indeksitarkistusten myötä sopimusten hinnat nousevat, mikä syö merkittävän osan vastuuperiaatteen mukaisesta liikkumavarasta. Jos päällysteiden laatutason ylläpitoon ei saada lisärahoitusta kasvaa korjausvelka Helsingin tieverkostossa. Merivastaanoton rajoitukset nostavat lumenkuljetuksen kustannuksia ja osa lumesta joudutaan jättämään katualueille. Tämä haittaa liikennettä ja heikentäen ilmanlaatua keväisin. Talvikunnossapidon laatuvaatimuksia ei pystytä tiukentamaan kantakaupungissa, jolloin laatuaso vaihtelee kantakaupungin ja esikaupunkialueiden välillä. Hiekoitussepin välivarastoinnin lupakäytäntöjä ei muuteta, eikä Green Deal -sopimuksen mukaisia lisävaatimuksia tai purotalkkaritoimintaa voida toteuttaa ilman lisämäärärahoja.

Talousarviokohdan käyttötalous on esitetty liitteessä 2.

Investoinnit

Talousarvion investointiesitykset perustuvat kaupunginhallituksen 10.6.2024 päättämään raamiin. Investointimenoista kaupunkiympäristölautakunnan käyttöön osoitetut talousarviokohdat 8 01 Kiinteä omai-

suus, 8 03 Kadut ja liikenneväylät, 8 04 Puistot ja liikunta-alueet, 8 09 Kaupunki uudistus sekä 8 10 Suuret liikennehankkeet on kaupungin hallituksen raamissa esitetty yhtenä kokonaisuutena. Muut investointimenot on esitetty raamissa talousarviokohdittain.

Investoinneista käyttötalouteen on vastuuperiaatteen ulkopuolella tehty siirto noin 19,5 miljoonaa euroa.

Investointitulot

Vuonna 2025 kiinteää omaisuutta arvioidaan myytävän 50,0 miljoonalla eurolla, josta kiinteän omaisuuden myyntiin kirjataan tasearvon mukaiset 2,5 miljoonaa euroa. Erotuksena syntyvät arvioidut 47,5 miljoonan euron myyntivoitot kirjataan talousarviokohtaan 3 10 01 Kaupunkirakenne ja toimialan yhteiset palvelut.

Vuonna 2025 kiinteistöjä ja osakehuoneistoja arvioidaan myytävän yhteensä 15,0 miljoonalla eurolla, josta muuhun pääomatalouteen kirjataan arviolta tasearvon mukaiset 7,0 miljoonaa euroa. Erotuksena syntyvät arvioidut myyntivoitot 8,0 miljoonaa euroa kirjataan talousarviokohtaan 3 10 01 Kaupunkirakenne ja toimialan yhteiset palvelut.

Investointimenot

Talousarvioehdotuksessa esitetään kaupunkiympäristön käyttöön määrärahaa yhteensä 642,8 miljoonaa euroa.

Talousarviokohtaan 8 00 03 Tietokoneohjelmistot, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi esitetään talousarvioehdotuksessa 6,5 miljoonan euron määrärahaa.

Talousarviokohtaan 8 01 01 Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä täydennysrakennuskorvaukset, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi esitetään talousarvioehdotuksessa 30,0 miljoonan euron määrärahaa.

Talousarviokohtaan 8 01 03 Esirakentaminen, täyttötyöt, rakentamiskelpoiseksi saattaminen sekä täydennyskorvaukset ja korjausinvestoinnit, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi esitetään talousarvioehdotuksessa 17,0 miljoonan euron määrärahaa.

Talousarviokohtaan 8 02 Rakennukset uudis-, lisärakennus- ja korjaushankkeisiin, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi esitetään talousarvioehdotuksessa 350,4 miljoonan euron määrärahaa.

Talousarviokohtaan 8 03 Kadut ja liikenneväylät uudisrakentamiseen, perusparannukseen sekä muihin investointeihin, kaupunkiympäristölau-

takunnan käytettäväksi esitetään talousarvioehdotuksessa 123,8 miljoonan euron määrärahaa.

Talousarviokohtaan 8 04 Puistot ja liikunta-alueet, uusiin puistoihin ja puistojen peruskorjauksiin sekä pääosin liikuntapaikkojen ja ulkoilueiden peruskorjauksiin kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi esitetään talousarvioehdotuksessa 45,4 miljoonan euron määrärahaa.

Talousarviokohdan 8 05 03 Irtaimen omaisuuden perushankinta, kaupunkiympäristön toimialan käytettäväksi ehdotetaan käytettäväksi ehdotetaan talousarvioehdotuksessa 0,5 miljoonan euron määrärahaa.

Talousarviokohdan 8 06 01 Hitas-osakkeiden ostaminen, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi esitetään talousarvioehdotuksessa 1,0 miljoonan euron määrärahaa.

Talousarviokohtaan 8 09 Kaupunkiuudistus, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi esitetään talousarvioehdotuksessa 21,5 miljoonan euron määrärahaa.

Talousarviokohtaan 8 10 Suuret liikennehankkeet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi esitetään talousarvioehdotuksessa 46,7 miljoonan euron määrärahaa.

Investointeja koskevat tarkemmat tiedot on esitetty liitteissä 4-10.

Sitovat tavoitteet ja toiminnan tavoitteet

Sitovat tavoitteet mittareineen ja toimenpiteineen sekä sitovien tavoitteiden kytkeytyminen kaupunkistrategiaan on esitetty liitteessä 1.

Sitovien tavoitteiden dokumentointikuvaukset on esitetty liitteessä 12

Toiminnan tavoitteet mittareineen ja toimenpiteineen on esitetty liitteessä 1.

Palvelukustannukset ja suoritteet

Palvelukustannukset ja suoritteet on esitetty liitteessä 3

Toimialan henkilöstötoimikunnan lausunto

Kaupunkiympäristön toimialan henkilöstötoimikunnan lausunto on liitteessä 13 ja 14

Päätösten vaikutuksen ennakoarviointi

Lainsäädäntö edellyttää päätöksentekoon liittyvää ennakoarviointia. Päätösten vaikutusten ennakoarviointi tarkoittaa, että asian valmistelu-

luvaiheessa arvioidaan millaisia tulevia vaikutuksia käsillä olevasta asiasta tehtävällä päätöksellä on.

Päätökset voivat vaikuttaa kuntalaisiin, ympäristöön, organisaatioon, kaupunkikonserniin, henkilöstöön sekä talouteen.

Taloudelliset vaikutukset

Toimialan talousarvion tavoitteissa keskitytään muun muassa turvaamaan asuntotuotannon rakentumisen pitkän aikavälin edellytyksiä. Kaupungissa on kasvavan väestönkasvun myötä tarvetta uusille asunnoille. Asemakaavoituksen tavoite laatia vähintään 400 000 kerrosneliometriä asuntokaavoja kaupungin maalle vastaa kaupungin tarpeeseen luoda tonttivarastoa kohtuuhintaiseen ARA-asuntotuotantoon, näin varmistetaan edellytykset 7 000 asunnon rakentamisen aloitukseen AM-ohjelman mukaisesti. Kohtuuhintaisen asuntotuotannon edellytysten turvaaminen on kaupungin kasvun ja yritysten toimintaedellytysten kannalta keskeistä. Riittävä kaavoitus ja tonttitarjonta mahdollistaa työvoiman tarjonnan jatkuvuuden kaupungissa toimiville yrityksille sekä on kaupungin tulonmuodostuksen kannalta keskeistä. Liikennejärjestelmän osalta panostetaan kestäviin ja tilatehokkaisiin kulkumuotoihin. Liikenteen tehostuessa kaupungin toimivuus asukkaille ja yritystoiminnalle paranee, alueiden saavutettavuus kasvaa ja kaupunkitilan viihtyisyys kohenee.

Kuntalaisvaikutukset

Kohtuuhintainen asuntotuotanto mahdollistaa yhä useammalle kuntalaiselle laadukkaita uusia asumisen vaihtoehtoja.

Segregaation ja muun eriytymisen torjunta on kaupungin torjunta on kaupungin keskeisimpiä haasteita, joilla on toteutuessaan merkittäviä vaikutuksia kaupunkilaisten elämään. Alueiden turvallisuutta ja vetovoimaa kasvatetaan maankäytön ja rakentamisen keinoin, niin alueita kehittämällä, kunnostamalla ja liikkumisen sekä saavutettavuutta edistämällä. Kaupungin tyhjien tilojen asukaskäyttöä lisäämällä tarjotaan tiloja kaupunkilaisten käyttöön ja siten edistetään alueiden viihtyisyyttä ja vetovoimaa. Toiminnalliset alueet kaduilla, puistoissa ja liikunta-alueilla sekä koulujen ja koulujen ja päiväkotien pihat tarjoavat lapsille ja nuorille liikkumisen, leikin ja vapaa-ajan viihtyisiä, aktiivisia ja turvallisia ympäristöjä.

Joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn edistäminen tekee liikkumisesta helpompaa, turvallisempaa ja tasaveroisempaa kaikille väestöryhmille. Kestävillä kulkumuodoilla on moninaisia terveys- ja hyvinvointivaikutuksia kuntalaisiin niin liikkumisen ja aktiivisuuden lisääntymisen kuin esimerkiksi hengitysilman ja liikenneturvallisuuden kohentumisen myötä.

Lisäksi kestävien kulkumuotojen edistäminen tulee liikkumisen mahdollisuuksien tasaveroisuutta kaupunkilaisten välillä. Kävely ja pyöräily ovat houkuttelevia liikkumismuotoja myös talviseen aikaan.

Viheralueiden suojeleminen ja kehittäminen turvaavat asukkaille tärkeitä virkistymisen, liikkumisen ja oleskelun paikkoja.

Ympäristövaikutukset

Toiminnassa huomioidaan energiatehokkuus ja uusiutuvan energian käyttö ilmastonmuutoksen ehkäisemiseksi. Helsingissä säästetään arvokkaimpia luontoalueita ja luodaan uusia viheralueita. Luonnon monimuotoisuutta turvataan lisäämällä metsäisten alueiden lahopuita, niittyjä ja luonnonsuojelualueita. Kaupunkiluonnon turvaamisella ja kehittämisellä on paitsi vaikutuksia kuntalaisten elämään myös olennaisia vaikutuksia niin kaupunkitilojen laatuun, hengitysilmaan, hulevesien hallintaan, luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen sekä hiilinielujen turvaamiseen.

Kaupungin omat rakentamishankkeet ovat energiatehokkaita ja suunnittelussa ja rakentamisessa huomioidaan ympäristöystävällisyyden, vähähiilisyyden ja kiertotalouden edistäminen. Olemassa olevan rakennuskannan vähähiilisyyttä parannetaan jatkuvasti mm. energiatehokkuutta parantamalla, uusiutuvan energian tuotantoa lisäämällä sekä parantamalla rakennusten pitkäikäisyyttä mm. ylläpidon kehittämisen ja korjausten avulla.

Organisaatio-, kaupunkikonserni- ja henkilöstövaikutukset

Työn sujuvoittamiseksi tarkastellaan organisaation toimivuutta ja tehdään sisäisiä muutoksia esimerkiksi resurssien tehokkaammalla kohdentamisella. Teknisen alan resurssien palvelustrategian mukaisesti rakennettujen alueiden kunnossapidon kilpailutettavien urakka-alueiden määrää kasvatetaan merkittävästi. Toimintaa tarkastelemalle parannetaan työn tuottavuutta etsimällä sujuvampia toimintatapoja ja järjestelemällä ne tarkoituksenmukaisesti.

Jalankulku- ja pyöräilyliikenteen talvikunnossapidon lisäselvitys

Kaupunkiympäristölautakunta päätti kokouksessaan 28.5.2024, § 310, käsitellessään tarkastuslautakunnalle annettavaa lausuntoa vuoden 2023 arviointikertomuksesta, että sille tulisi tuoda budjettilausuntoon mennessä lisäselvitys koskien kävely- ja pyöräilyliikenteen talvikunnossapitoa käsittelevää vastausta. Selvityksessä kuvataan kunkin vastauksessa kuvattujen toimenpiteiden osalta

1. mikä on ollut tilanne talvella 2023-2024 ja aiempina 2020-luvun talvina,
2. mitä lisätoimia ollaan ottamassa käyttöön koskien talvea 2024-2025 ja
3. mille tasolle tai mihin tilanteeseen näillä toimin odotetaan päästävän.

Jalankulku- ja pyörävylien talvikunnossapidon lisäselvitys on liitteenä 15.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Maria Sillanpää, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 09 310 36211
maria.sillanpaa(a)hel.fi
Piia Backström, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 32098
piia.backstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioehdotus (Perusteluteksti) 2025_KYMP
- 2 Käyttötaloustaulukot_2025-2027_KYMP_päivitetty_02092024
- 3 Palvelukustannukset ja suoritteet talousarviokohdittain 2025_KYMP_päivitetty
- 4 Tietokoneohjelmistojen hankinta 2025–2034_KYMP
- 5 Yleisten alueiden ja tonttien rakentamiskelpoiseksi saattamisen rakentamisohjelma 2025–2027_KYMP
- 6 Hankeohjelma rakennukset 2025-2034_KYMP
- 7 Vuokra- ja osakehanke-ehdotukset vuosille 2025–2034_KYMP
- 8 Yleisten alueiden ja tonttien rakentamiskelpoiseksi saattamisen investointiohjelma 2025–2034_KYMP
- 9 Irtaimen omaisuuden perushankinnat 2025-2034_KYMP
- 10 Yhteenvetotaulukko investoinnit_KYMP
- 11 Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oyn suunnitteilla olevat investoinnit 2025–2034 sekä arvio palvelukorvauksen kehityksestä 2025–2034_KYMP_2.9.2024
- 12 Sitovat tavoitteet 2025_dokumentointikuvaukset_KYMP
- 13 Henkilöstötoimikunnan lausunto TAE2025_KYMP_allekirjoitettu ei nettiin
- 14 Henkilöstötoimikunnan lausunto TAE2025_KYMP_ ilman allekirjoituksia
- 15 Jalankulku- ja pyörävylien talvikunnossapito_lisäselvitys päivitetty_KYMP

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia / Talouden ohjaus

10.09.2024

Asia/3

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 03.09.2024 § 404

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 03.09.2024 § 195

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 03.09.2024 § 175

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 29.08.2024 § 120

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 28.08.2024 § 38